

Raadsmemo

Onderwerp Voorjaarsbrief 2014 Dienst Publieke Gezondheid en Jeugd

Datum 19 maart 2014

Afzender P. J. Verheij

Tel.nr. (078) 770 6003

Emailadres p.j.verheij@alblasserdam.nl

Geachte raad,

Bijgevoegd stuk wordt u ter kennisname toegezonden.

Het betreft informatie waarvan het nuttig gevonden wordt dat u ervan op de hoogte bent, dan wel de toezending van een door het college of een lid van het college in commissie of raad toegezegd stuk.

In tegenstelling tot het verstrekken van informatie via een raadsinformatiebrief is de raadsmemo niet vooraf in het college besproken en vastgesteld.

Met het presidium is afgesproken dat informatie verstrekt via een raadsmemo wel als ingekomen stuk wordt geregistreerd, maar niet geagendeerd wordt voor een commissie- of raadsvergadering, tenzij een lid van een commissie of de raad hier via de griffier om verzoekt.

Voor zover van belang treft u nog de volgende korte toelichting aan.

Op 17 maart 2014 is er door het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) een brief over de tegenvallende financiële situatie van deze Dienst verstuurd aan de colleges in Zuid-Holland Zuid. In de vergadering van de Commissie Samenleving van 25 februari jongstleden heb ik u, naar aanleiding van de Winterbrief van de DG&J, al laten weten dat er zorgen bestonden over de financiële situatie bij de DG&J. In dezelfde vergadering heb ik toegezegd u direct te informeren na de bijeenkomst van het Algemeen Bestuur eind maart. Op vrijdag 14 maart ben ik informeel geïnformeerd over de situatie van de DG&J. Dat overleg heeft er toe geleid dat er op 17 maart een vergadering is geweest van het Algemeen Bestuur van de DG&J. In deze vergadering is besloten dat er direct een brief met informatie over de situatie van de DG&J verzonden zou worden. Met het direct aan u doorgeleiden van deze Voorjaarsbrief van 17 maart voldoe ik aan mijn toezegging.

Aan de Colleges van Burgemeester & Wethouders van de
regio Zuid-Holland Zuid

Dordrecht,
17 maart 2014

Ons kenmerk: UIT/1401557
Betreft: Voorjaarsbrief

Geacht College,

Vrijdag jl. hebben we de leden van ons Algemeen Bestuur geïnformeerd over de laatste stand van zaken rondom de bedrijfsvoering en de financiële situatie van de dienst Gezondheid & Jeugd. Wij hebben het Algemeen Bestuur voorgesteld deze informatie per omgaande met uw colleges te delen; de leden stemden daarmee in. Vandaar deze brief.

Financiële tegenvaller

Eind 2013 is de dienst geconfronteerd met een structurele financiële tegenvaller van ruim een € 1 miljoen. Bij de tweede BURAP 2013 ontvingen wij als bestuur de eerste signalen dat voor de reguliere exploitatie 2013 aanvullende middelen vanuit de voormalige regiostaf noodzakelijk waren.

De jaarcijfers 2013

Wij hebben inmiddels zicht op het jaarresultaat 2013. De Jaarrekening 2013 sluit met een negatief netto-resultaat van € 550.000,--. Samengevat wordt dit resultaat veroorzaakt door:

- saldo onjuist begrote inkomsten/geen tariefsverhoging € 350.000,--
- extra kosten mazelenepidemie € 200.000,--

Wij hebben de bovengenoemde tegenvaller van € 1 miljoen kunnen beperken tot € 350.000,-- door gebruik te maken van een aantal reserves en een meevaller. Overigens moet hierover nog besluitvorming plaatsvinden door het Algemeen Bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening 2013.

Met betrekking tot de mazelen kunnen wij opmerken dat wij in de tweede BURAP hebben aangegeven dat de verwachting is dat hiervoor een beroep gedaan wordt op een extra bijdrage van de gemeenten.

Wij vinden het jaarresultaat 2013 teleurstellend, zeker in het licht van de verwachting die de dienst heeft gewekt bij de tweede Bestuursrapportage 2013.

Wij hebben, mede op basis van de aanbeveling van de audit-commissie, de accountant verzocht de op dat moment verwachte neutrale uitkomst te valideren. In de 'winterbrief 2013' (10 december 2013) hebben wij daarvan melding gemaakt.

De structurele financiële tegenvaller en het jaarresultaat 2013, in relatie tot het punt van de door de accountant genoemde 'onvoorspelbaarheid' en de gewekte verwachtingen hebben bij de leden van het Algemeen Bestuur begrijpelijk zorg en gevoelens van verontwaardiging opgeroepen. Dat zal bij uw colleges niet anders zijn.

Wij bieden hiervoor onze welgemeende verontschuldiging aan.

Analyse en oorzaken

Wij hebben samen met de directie van de dienst indringend gesproken over de ontstane situatie en de oorzaken. Op basis van deze analyse komen wij tot de volgende punten:

1. Wij hebben moeten vaststellen dat het zogeheten verbeterplan bedrijfsvoering in 2013 te weinig voortgang heeft geboekt. De audit-commissie heeft ons daar in het najaar 2013 terecht op gewezen.
2. Ons is gebleken, dat bij de invlechting van de drie begrotingen (van de voormalige GGD, BLVS en regiostaf) naar de begroting 2013 onjuiste inkomsten zijn geraamd.
3. Wij hebben begin 2013 bewust ervoor gekozen om geen tariefsverhoging aan het Algemeen Bestuur voor te stellen.

Ons bestuur en de directie hebben een aantal zaken te optimistisch ingeschat. Alhoewel wij in de tweede Burap 2013 melding hebben gemaakt van tegenvallers en extra benodigde inzet van de regiostaf-middelen voor de reguliere exploitatie, hebben wij vooral het financiële effect niet adequaat ingeschat. Ook in het licht van de bezuinigingstaakstellingen en de financiële uitgangspunten van de begroting hadden we dit eerder moeten onderkennen. Dat is -achteraf bezien- een ernstige inschattingsfout, die wij betreuren. In de jaarrekening 2013 zullen wij ons op de verschillenanalyse verder verantwoorden.

Genomen en te nemen maatregelen

Wij hebben najaar 2013 maatregelen genomen om ten aanzien van het verbeterplan tot een versnelling te komen. Wij hebben hierover intensief met de accountant overlegd. Dit gezamenlijk overleg heeft geleid tot een aanscherping van de verbeterpunten. Wij willen recht blijven doen aan de met het Algemeen Bestuur gemaakte afspraken om eind eerste kwartaal 2014 een solide basis voor de bedrijfsvoering gereed te hebben.

De directie heeft aangegeven, om aan deze ambitieuze doelstelling te kunnen voldoen, hiervoor extra personele capaciteit nodig te hebben. Hiermee hebben wij ingestemd; wij hebben een extra budget van € 90.000,-- beschikbaar gesteld.

Recent hebben wij van de accountant een tussenrapportage (peildatum eind februari 2014) ontvangen. De conclusies van de accountant zijn: (1) vanaf halverwege 2013 zijn de verbeterpunten daadwerkelijk opgepakt, (2) basis invulling verbeterpunten is gelegd, (3) in 2014 zijn nog de nodige stappen te zetten om de verbeterpunten te implementeren en te borgen, en (4) de geconstateerde onvoorspelbaarheid verder inzichtelijk te maken en in de toekomst te voorkomen.

De tussenrapportage van de accountant met betrekking tot het verbeterplan geeft aan dat we op de goede weg zijn. Anderzijds zijn wij -in het licht van de actualiteit- tot de conclusie gekomen, dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Deze maatregelen zijn van belang voor de uitvoering van het Verbeterplan in de komende periode en voor de versterking van de financiële functie.

Daarom zijn wij voornemens om tijdelijk een externe financiële manager/adviseur in te zetten die verantwoordelijkheid gaat krijgen voor de volgende hoofdtaken:

- Inrichting financiële functie vanaf zomer 2014
 - Uitvoering Verbeterplan
 - Verbetering kwaliteit en voorspelbaarheid van de begroting 2014 en 2015
 - Sturing op de budgetbewaking door de managers

Wij geven deze functionaris vergaande bevoegdheden om 'stevig te kunnen doorpakken'.

Financiële gevolgen voor de gemeenten (2013, 2014, 2015)

Zoals in de inleiding gemeld, sluiten we het jaar **2013** met een negatief netto-resultaat af van € 550.000,--. Wij zullen het Algemeen Bestuur voorstellen om dit resultaat te verrekenen met een eenmalige extra inwonerbijdrage van de gemeenten.

Voor de lopende exploitatie **2014** hebben wij op voorhand enkele maatregelen genomen. Dit betreft het niet invullen van formatie, maximering van de totale salariskosten, en terugdringen van de inhuur. Wij schatten in dat deze maatregelen ontoereikend zijn om de financiële tegenvaller volledig op te vangen. Wij komen hierop terug bij de eerste BURAP 2014.

Voor de Begroting **2015** zijn wij voornemens om de volgende oplossingsrichting voor de financiële tegenvaller voor te stellen:

- a) een kostenreductie van € 0.6 miljoen
- b) een inzet op kostendekkende tarieven voor subsidies, contracten en diensten (netto-waarde tariefstijging € 0,4 miljoen)

Met deze voornemens is onze inzet om een conservatieve Begroting 2015 te presenteren, zonder extra reguliere inwonerbijdrage. Wel willen wij in de nieuwe bestuursperiode met het Algemeen Bestuur de discussie aangaan over de kosten (dekkendheid) van de basisdienstverlening.

Deze conceptbegroting 2015 stellen wij eind maart vast, waarna wij u deze gaan voorleggen voor de zienswijzen. De besluitvorming vindt plaats door het nieuwe Algemeen Bestuur in juni 2014.

Wat betekent dit voor de bestaande taakstellingen?

Bij de start van de dienst (2013) zijn harde afspraken gemaakt richting de gemeenten over een tweetal taakstellingen:

- 1) de negatieve frictie-reserve uitplaatsing Jeugdgezondheidszorg van € 3,0 miljoen staat eind 2015 op nul.
- 2) de taakstelling van € 1,1 miljoen richting de gemeenten vanaf 2016.

Wij beseffen, dat de financiële actualiteit bij u vragen oproepen over de haalbaarheid van deze taakstellingen. Dit vinden wij begrijpelijk. Wat betreft de eerste taakstelling verwijzen wij naar de paragraaf over de jeugdgezondheidszorg. Wij benadrukken dat de tweede taakstellingen geen onderdeel uitmaakt van de reguliere exploitatie maar opgebouwd is uit een drietal 'zelfstandige' componenten: het terugdringen van de bovenformatieven, het efficiencyvoordeel jeugdgezondheidszorg en het afronden van een financiële verplichting naar de Veiligheidsregio ZHZ.

Naar ons oordeel is de tweede taakstelling nog altijd realistisch. In de Jaarrekening 2013 zullen wij dat zichtbaar maken.

De Service-organisatie Jeugd

Uw college heeft de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid en Jeugd opdracht gegeven tot het ontwerpen van een Service-organisatie Jeugd. In het Algemeen Bestuur zijn vragen gesteld over de (mogelijke) relatie tussen de financiële situatie van de dienst en genoemde opdracht.

Wij geven u de stellige verzekering, dat wij zullen bewaken dat tussen beide geen financiële relatie gaat ontstaan. Wij beschouwen de opdracht Service-organisatie Jeugd als een 'aparte' opdracht.

Jeugdgezondheidszorg

Wij hebben moeten vaststellen dat de dienst meer kosten moet maken voor de accountfunctie JGZ dan verondersteld bij de start van de uitplaatsing van de JGZ. Het gaat hier primair om een taakverdeling tussen de gemeenten, de dienst en het consortium. Wij hebben bij de beschikking 2014 richting het consortium kenbaar gemaakt dat wij vanaf 1 juli aanstaande willen inzetten op een herschikking van taken en budgetten.

Tenslotte

In de brieven, die wij vanaf de start van de nieuwe dienst naar uw college hebben gestuurd hebben wij u op de hoogte gehouden van de voortgang van het proces 'bedrijfsvoering op orde'. Daarin klonken altijd drie boodschappen door: 'we komen van ver', 'we zijn goed op weg', maar: 'er is nog een weg te gaan!'.

Wij zijn geconfronteerd met een harde werkelijkheid; harder dan wij ons hadden voorgesteld.

Ons bestuur en de directie hebben te optimistisch inschattingen gemaakt. Wij hebben met de directie en met het Algemeen Bestuur deze punten geëvalueerd. Het Algemeen Bestuur heeft ons gewezen op cultuuraspecten van de ontstane situatie hetgeen wij erkend hebben.

Wij hebben toegezegd om met realisme en transparantie richting het Algemeen Bestuur en de gemeenten op te treden. Ook als het gaat om het voorleggen van financiële keuzen en de bestuurlijke afwegingen daarbij.

Wij vertrouwen er op u voldoende te hebben geïnformeerd. Wij zijn te allen tijde bereid en beschikbaar u nader te informeren en verantwoording af te leggen. Ook richting uw Gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur,

drs. J.N. van de Poel
Secretaris

dr. H.P.A. Wagemakers